

- (c) विष्णुशर्मा पञ्चतन्त्रं किमर्थं व्यरचयत् ?
 (d) प्रस्तुत पाठ्यभागस्य आतिथ्यं इति नाम कथं सार्थकं भवति ?
 (e) प्रस्तुत पाठ्यभागस्य, अभिज्ञानं इति नाम कथं सार्थकं भवति ?
 (f) व्यासस्य नामानि लिखत ?
 (g) पञ्चतन्त्रे कति भागाः सन्ति ? तेषां नामानि लिखत ?
 (h) व्यास महर्षेः जगद्गुरुत्वं उपपादयत ?
 (i) पञ्चतन्त्रस्य अध्ययने किं प्रयोजनं भवति ?
 (j) रामायणे कति काण्डाः सन्ति ? तान् विलिखत ?

10. चत्वारि ससन्दर्भं व्याख्यात। (4 × 3 = 12)

- (a) अपो देहयशुभाय मे।
 (b) अहो अयमस्म दीयो बान्धवाः।
 (c) धर्मस्य त्वरिता गतिः।
 (d) न शक्या सा जरयितुं अपि सेन्द्रैः सुरासुरैः।
 (e) तन्महाजनमार्गेण गच्छामः।
 (f) न कामयेहं गतिमीश्वख तपरम्।
 (g) न च राजप्रतिग्रहो बुध्या लभ्येते विद्यां विना।
 (h) राजन् मे दीयतामन्नं सगणाय बुभुक्षते।

(SAN1S)

(1105-1)

B.A./B.Com./B.Sc./B.C.A./B.B.A./B.H.M. DEGREE
 EXAMINATION, JULY 2021.

First Year — First Semester

Part I — Sanskrit — I

Paper I — POETRY, PROSE AND GRAMMAR — I

Time : Three hours

Maximum : 75 marks

सूचना : द्वितीय, तृतीय, चतुर्थ, पञ्चम, नवम प्रश्नाः संस्कृत भाषायाम् एवं
 समाधेयाः।

प्रथमो भागः — (25 marks)

1. श्लोकं पूरयित्वा भावं च लिखत। (2 × 2 ½ = 5)

(a) (i) अहं _____ नभः तले॥

अथवा

(ii) उत्तरीयं _____ राघवा॥

(b) (i) तस्मै _____ प्रययौ द्विजः॥

अथवा

(ii) स वै तेभ्यो _____ मनः परम्॥

2. द्वयोः शब्दयोः सम्पूर्णतया रूपाणि लिखत। (2 × 2 ½ = 5)

- (a) धातृ (b) पितृ
(c) भानु (d) मति

3. द्वयोः तत् लकारयोः रूपाणि लिखत। (2 × 2 ½ = 5)

- (a) अतिष्ठत् (b) लभे
(c) भवसि (d) अगच्छत्

4. पञ्च नामनिर्देशपूर्वकं सन्धत्त। (5 × 1 = 5)

- (a) गै + अकः (b) महा + अहिः
(c) तथा + एव (d) इति + अत्र
(e) परम + ऐश्वर्यम् (f) पौ + अकः
(g) हरि + इच्छा (h) नव + उदयः

5. पञ्चानां नामनिर्देशपूर्वकं विग्रहवाक्यानि लिखत। (5 × 1 = 5)

- (a) अधर्मः (b) नवरात्रम्
(c) दम्पती (d) रम्यलता
(e) तमालवृक्षः (f) पत्रपुष्पफलानि
(g) देवपूजकः (h) ग्रामगतः

द्वितीयो भागः — (50 marks)

6. (a) रन्तिदेवस्य दानशीलतां वर्णयत। (1 × 10 = 10)

अथवा

(b) सुग्रीवः सीतायाः आभरणानि कथं प्राप्तवान्? लक्ष्मणः तानि कथं प्रत्यभि ज्ञातवान्?

7. (a) विविक्त्र पुष्पकरण्डः इति पाठ्यभागे विद्यमानं साहित्य-सौन्दर्यं विमृशत। (1 × 8 = 8)

अथवा

(b) औन्नत्यविषये वायपेयी महोदयस्य अभिप्रायं विशदयत।

8. (a) लोक ज्ञान रहिताः पण्डिताः कथं हास्यतां प्राप्ताः? (1 × 10 = 10)

अथवा

(b) बुद्धितीनाः विनश्यति यथा ते सिंहकारकाः विशदयत।

9. पञ्चानां लघु समाधानानि लिखत। (5 × 2 = 10)

- (a) वाल्मीकिः आदिकविः इति निरूपयत?
(b) व्यासस्य वशं वर्णयत?